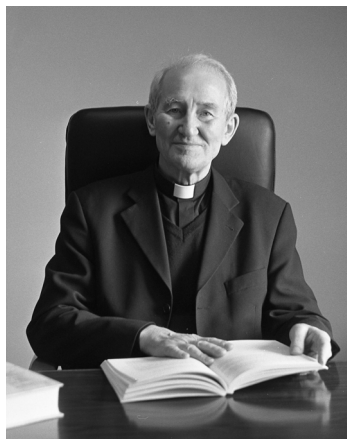

PROF. DR HAB. LEON DYCZEWSKI OFMConv

16 lutego 2016 r. zmarł prof. dr hab. Leon Tadeusz Benigny Dyczewski OFMConv, znany i ceniony socjolog, założyciel Studium Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa KUL, członek czynny Wydziału Nauk Społecznych TN KUL.

Leon Dyczewski urodził się 28 października 1936 r. w Małopolu (obecnie wieś w powiecie wołomińskim) w rodzinie robotniczej Tadeusza i Feliksy. Miał czworo rodzeństwa. Szkołę podstawową ukończył w Żukowie, a następnie w 1951 r. został uczniem Niższego Seminarium Duchownego w Niepokalanowie. Naukę kontynuował w latach 1953-1956 w szkole średniej w Jaśle. W 1952 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych (OFMConv). Roczny nowicjat odbył w Łodzi-Łagiewnikach pod kierunkiem o. Augusta Rosińskiego i 31 sierpnia 1953 r. złożył pierwszą profesję zakonną. Po maturze rozpoczął studia filozoficzno-teologiczne – filozofię studiował w WSD OO. Franciszkanów w Łodzi (1956-1958), a teologię w WSD OO. Franciszkanów w Krakowie (1958-1962). 7 października 1959 r. w Krakowie złożył wieczystą profesję zakonną. Tam też 8 lipca 1962 r. przyjął święcenia kapłańskie. Przez rok pracował jako duszpasterz i katecheta w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kołobrzegu. W 1963 r. podjął studia z zakresu nauk społecznych na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL. W 1966 r. obronił na KUL pracę magisterską z filozofii, a w 1974 r. dysertację doktorską *Międzypokoleniowa więź rodzinna w środowisku miejskim*. W 1981 r. uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie socjologii, a w 1991 r. profesora nadzwyczajnego, w 1994 r. zaś profesora zwyczajnego.

Był wykładowcą w WSD OO. Franciszkanów w Łodzi (1966-1987, w tym także wychowawcą i wicerektorem, 1968-1969) oraz Prefektem do spraw Formacji i Studiów franciszkańskiej Prowincji Matki Bożej Niepokalanej (1969-1972), Prefektem do spraw Formacji i Studiów Jurysdykcji Franciszkańskich Europy Środkowej i Wschodniej (1992-1995), asystentem w Mię-

dzywydziałowym Zakładzie Badań nad Kulturą Chrześcijańską KUL (1969-1971) i w Katedrze Socjologii Chrześcijańskiej (1971-1983), a następnie adiunktem (od 1983 r. docentem) Katedry Socjologii Rodziny KUL, kierownikiem Katedry Socjologii Kultury KUL (od 1984 r.), prodziekanem Wydziału Nauk Społecznych KUL (1990-1993), dyrektorem Akademii Społecznej (od 1992 r.), dyrektorem Podyplomowego Studium Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa KUL (od 1993 r.), kierownikiem specjalności Komunikacja Społeczna i Dziennikarstwo w Instytucie Socjologii KUL (od 2004 r.), kuratorem Katedry Socjologii Grup Etnicznych (2006-2008), organizatorem kierunku studiów Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna na Wydziale Nauk Społecznych KUL (2007 rok), organizatorem Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej na Wydziale Nauk Społecznych KUL i kuratorem Katedry Kultury Medialnej (2008 r.). Poza Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II i Wyższym Seminarium Duchownym Ojców Franciszkanów w Łodzi pracował również w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (1979-1980), Akademii Medycznej w Lublinie (1989-1990) oraz Zakładzie Socjologii w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Po zakończeniu pracy na KUL zamieszkał w Łodzi w WSD OO. Franciszkanów. Prowadził jednak dalej aktywne życie naukowe, uczestnicząc w wielu projektach w kraju i zagranicą.

Głównymi nurtami jego zainteresowań i prac naukowo-badawczych były: działalność Kościoła katolickiego w okresie międzywojennym i katolicka nauka społeczna; rodzina i polityka rodzinna; teorie kultury, typy i formy kultury, zmiana i rozwój kultury; kultura grup etnicznych, kultura regionalna w procesach jednoczenia się Europy i globalizacji; kultura i religia; tożsamość społeczno-kulturowa, tradycja i dziedzictwo kulturowe; wielokulturowość, kultura narodowa, małe grupy jako ogniska kulturotwórcze i nośniki kultury; kultury alternatywne; style życia; wartości, symbole, wzory osobowe, bohaterzy w kulturze polskiej; komunikacja społeczna: zagadnienia teoretyczne i media komunikacji społecznej.

Dorobek naukowy o. Leona Dyczewskiego jest ogromny – składa się nań ponad 350 prac naukowych (w tym książki autorskie, współautorskie i wydane pod jego redakcją jako prace zbiorowe) oraz liczne artykuły publicystyczne. Do ważniejszych opracowań książkowych Leona Dyczewskiego należą: *Więź pokoleń w rodzinie* (1976), *Rodzina polska i kierunki jej przemian* (1981), *Ten, który rozdał życie* (1983, 1989), *Święty Maksymilian Maria Kolbe* (1984), *Kultura polska w procesie przemian* (1993, 1995), *Polacy w Bawarii* (1993), *Człowiek człowiekowi... Rzecz o św. Maksymilianie Kolbe* (1994), *Ludzie starzy i starość w społeczeństwie i kulturze* (1994), *Rodzina – społeczeństwo –*

państwo (1994), *Spoleczno-kulturowe czynniki rozwoju Regionu Środkowo-Wschodniej Polski i Euroregionu Bug* (1997), *Trwałość i zmienność kultury polskiej* (2002), *Więź międzypokoleniowa w rodzinie* (2002) oraz *Rodzina twórcą i przekazicielem kultury* (2003). Jest także autorem artykułów i rozpraw w czasopismach naukowych i popularnonaukowych oraz autorem (27) i konsultantem haseł do *Encyklopedii katolickiej* (2004-2013). Był promotorem 27 prac doktorskich. Do jego dorobku należą także scenariusz wystawy „Idee i działalność św. Maksymiliana”, scenariusz do filmu dokumentalnego o św. Maksymilianie oraz komentarz do filmu o św. Maksymilianie. W 2007 r. z okazji 70. urodzin został uhonorowany księgą jubileuszową *Kultura – media – społeczeństwo*.

Wiele funkcji i obowiązków powierzano mu w ramach Prowincji i Zakonu. Aktywnie uczestniczył w przygotowaniach do beatyfikacji o. Maksymiliana Marii Kolbego – był współredaktorem wyboru pism. Opracowywał i popularyzował tematykę związaną ze św. Maksymilianem i Niepokalanowem poprzez publikacje w kraju i zagranicą.

Był członkiem wielu towarzystw naukowych, ekspertem w licznych radach, komitetach i komisjach. Został uhonorowany wieloma nagrodami i odznaczeniami, m.in.: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Nagrodą indywidualną Ministra Edukacji Narodowej, Nagrodą Naukową im. Włodzimierza Pietrzaka, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury, Medalem za Zasługi w Walce o Niepodległość i Prawa Człowieka 13 XII 1981, Medalem im. Aleksandra Patkowskiego, Medalem Redaktora Naczelnego Tygodnika Katolickiego „Niedziela”, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze *Gloria Artis*” czy Medalem im. Wacława Szuberta.

Zmarł, po ciężkiej chorobie, 16 lutego 2016 r. Pogrzeb odbył się 22 lutego 2016 r. o godz. 12.00 w Łodzi-Łagiewnikach. Mszy św. przewodniczył bp Błażej Kruszyłowicz (biskup pomocniczy senior archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej), a okolicznościową homilię podczas Mszy świętej w Sanktuarium św. Antoniego z Padwy w Łodzi przy ulicy Okólnej wygłosił bp Adam Lepa (biskup pomocniczy senior archidiecezji łódzkiej). Kondukt żałobny na cmentarz poprowadził i modlitwom przy grobie przewodniczył prowincjał Wiesław Pyzio OFMConv.

Na podstawie tekstu Marka Roberta Górniaka
opracował Stanisław Sarek*

* http://www.bu.kul.pl/leon-tadeusz-dyczewski-1936-2016-sylwetka_art_66377.html

Bibliografia: J. MARIAŃSKI, *Sekcja Społeczna Wydziału Nauk Społecznych KUL*, w: *Ka-*

tolicki Uniwersytet Lubelski. Wybrane zagadnienia z dziejów Uczelni, red. G. Karolewicz, M. Zahajkiewicz, Z. Zieliński, Lublin 1992, s. 197, 203-204; *Biogramy pracowników naukowo-dydaktycznych*, w: *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 374, 519; *Kim kto jest w Lublinie ?*, red. A. Chwałczyk, Cz. Dąbrowski, B. Kozian i in., Lublin 1997, s. 40; G. POLAK, *Kto jest kim w Kościele katolickim? Stan na dzień 1 stycznia 1996 roku*, Warszawa 1996, s. 77-78; G. POLAK, *Kto jest kim w Kościele. Ekumeniczne „who is who” chrześcijaństwa w Polsce. Stan na dzień 15 lutego 1999 roku*, Warszawa 1999, s. 77; *Kim kto jest w województwie lubelskim ?*, red. H. Bednarzewska, A. Chwałczyk, Cz. Dąbrowski, i in., Lublin 2000, s. 48-49; *Współcześni uczeni polscy. Słownik biograficzny*, red. nauk. J. Kapuścik, red. tomu M. Halawa; oprac. i red. haseł B. Frankowska, E. Raczyńska, O. Wiśniewska, Warszawa 2006, s. 349-350; *Prezydent Komorowski odwiedził Niepokalanów*, „Prosto z Gminy. Teresiński Miesięcznik Samorządowy” 2012 nr 7, s. 2.